

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 2 (83) 2015

Том 1

Частина 1. Економічні науки

Миколаїв
2015

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шебанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.

І.П. Атаманюк, д.т.н., доц.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шебаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; Р. Шаундерер, Dr.sc.Agr. (Німеччина)

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; А.С. Добишев, д.т.н., проф. (Республіка Білорусь).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; І.П. Шейко, д.с.-г.н., професор, академік НАН Республіки Білорусь (Республіка Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К. Антипова, д.с.-г.н., проф.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Г.П. Морару, д.с.-г.н. (Молдова)

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 7 від 31.03.2015 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2015

FACTORS AFFECTING FINANCIAL SECURITY OF INSURANCE MARKET

G. Ryabenko, *Candidate of Economic Sciences, Associate Professor*

Mykolayiv National Agrarian University

The article analyzes the main threats to the financial security of the insurance market. Particular attention is focused on the classification of factors influencing the financial and economic security of the insurance market. The factors that negatively and positively affect the state of the financial security of the insurance market are underlined.

Keywords: *insurance market, economic security, financial security, threats to financial security, financial security insurance market, the financial security of the insurer.*

Problem statement. Today, the level of financial security of insurance market is an important indicator of Ukraine and its financial system. The development of all sectors of the national economy depends on the safe development of insurance market and financial support of insurance companies. Financial security of insurance market helps to create an effective system of protection of citizens, businesses and government. Increased financial security of insurance market promotes accumulation of funds that are a source of state budget funding.

Analysis of basic research and publications. Study threats to the financial security of the insurance market devoted to the works of many local scholars, among which deserve special attention of O. I. Baranovsky [1], I. Boyko [2], O. M. Yermoshenko [4], O. V. Kozmenko [5], S. S. Kucherivskoyi [6], P. Nikiforov [6], I. V. Shulyeshovoyi [9] and others. Study of factors influencing the level of financial security of the insurance market to pay attention to such scholars as A. J. Zhabynets [3], A. Zavada, S. Sokol [7], L. I. Nechvolod, D. Parkhomchuk, I. A. Shubenko [8]. Existing research impacts on the financial security of the vast majority of the analysis of all factors that affect the financial security of all components of financial security, not just the financial security of the insurance market. Insufficient attention is paid to the study of determinants special impact on the financial security is the insurance market.

Task statement. The study is aimed at the development of practical recommendations in order to improve the financial security and determine factors of influence on the financial security of the insurance market in the context of globalization.

The main material. From the standpoint of resource and functional approach of A. Baranovsky, the economic security of insurance market and insurers in general is determined by the level of financial resources' security, in order to reimburse the clients' insurance losses and ensure their effective functioning, if it is necessary [1].

Financial security of insurers is a security of financial interests at all levels and availability of insurance sufficient financial resources to meet the relevant obligations and needs of companies' staff and owners. At the level of financial security insurance sector provides a direct effect of state insurance supervision, which should be based on international principles and standards of insurance business conducting.

In our view, considering the financial security of the insurance market it is important to take into account the financial security of other participants, except insurance intermediaries and insurers as well as state supervision authorities and SROs. After all, insurance companies will not be able to become financially safe in case of their isolation; and only in case of total integration and interaction between all participants, Ukrainian insurance market will reach its financial security and development [7].

Factors that affect the financial security of the insurance market by source of origin are divided into two groups: endogenous and exogenous. Among exogenous (external) factors of influence there are crisis phenomena in global financial markets; enhancing of convergence processes; worsening of social and political situation in the country; reducing the effective demand of the population and businesses etc. Among endogenous (internal) factors of influence on the safety of the insurance market there are special cases of bankruptcy of insurance companies; implementation of unlawful acts for insurers and policyholders; changing approaches to determining the margin solvency of insurance companies [3].

Depending on the causes and origin, the isolated, spontaneous and organized factors can be underlined. Spontaneous factors are determined by the influence of other factors without dependence on the insurance subjects' actions. For example, the occurrence of natural or man-made disasters will lead to significant size of clients' claims that may affect the insurance market's stability.

Organized factors can be shown in advance calculated acts of insurance market's subjects, namely the introduction of a new type of compulsory insurance adjustment rules for insurance reserves, changes in taxation of insurance companies, the reorganization process etc [9].

According to the level of impact, the influencing factors can be divided into potential and real. Real factors of influence can be determined as those which are not limited by lapse and spatial performance and manifested in a supportive or destructive effect on the activities of insurance companies. Under In its turn, the potential factors may occur in the future under prescribed conditions [8].

According to the possibility of occurrence the influencing factors can be divided into predictable (there is high probability of processes and phenomena that affect the financial security of the insurance market), random (effect of factors can be shown or pass unnoticed for the insurance market) and impossible (display of factors is not acceptable for this market).

According to the structure the influencing factors are divided into systemic, structural and elementary. Systemic factors are those that simultaneously affect all components of the insurance market (worsening of macroeconomic situation. the deterioration of economic well-being of the population and economic actors would reduce the amount of insurance payments). The influence of structural factors can be observed on in individual insurance subsystems, such as insurance companies, direct and indirect insurance agents, and self-regulatory organizations. Elementary factors include the operation of individual elements insurance market such as insurance company, insurance agent, insurance broker, insurer, etc. [2].

According to the peculiarities the influencing factors are possible to be distinguished by their conditional permanent, namely discrete and episodic factors. The main feature of permanent factors is their permanent effect on the functioning of the insurance market during a specified period, in particular, the effect of regulatory legal acts of insurance activities. Discrete or discontinuous impacts on the financial security of the insurance market are manifested in seasonality of claims, fluctuations securities within the investment activities of insurance companies. Episodic factors are different from the others by unpredictable emergencies which significantly affect the state of the insurance market.

Summarizing the above mentioned classification features, all factors that determine the state of the financial security of the insurance market, can be divided into positive and negative. Factors that positively affect the functioning of the insurance sector include increased capitalization of insurance companies, professional development of business insurance market, improving its infrastructure, companies' transition to international accounting standards etc.

Among destabilizing factors that threaten the financial security of the insurance market there are dependence on foreign funding sources, expanding of funds' outflow abroad, unstable macroeconomic situation in the country and in the world, frequent changes in the legal regulation of the insurance sector, the lack of reliable financial instruments to invest, etc [6].

The threat is unrealized, but actually there is a possibility of certain entity loss. Threats to the financial security of the insurance market are generally divided into internal and external. Internal threats are generated mainly by inadequate financial and economic policies of the insurance market; errors, abuses of structural units and individuals; lack of control over the preservation of financial information; errors in financial management.

The main reasons of external threats to the modern insurance market are the rapid development of globalization and integration, internationalization of world insurance market;

high mobility, interrelation and interdependence of insurance and financial markets based on new technologies; diversity and dynamism of existing financial instruments; inability of financial institutions and supervisory authorities to adequate monitoring of the crisis; high dependence on external reinsurance; insurance fraud; inadequacy of national legislation in the insurance sector; underdevelopment of the domestic stock market; increasing of national insurance market and its depends on foreign capital; conservation trends delaying the release of economic (financial), a political crisis [4].

Conclusions. Insurance industry and the safety of its operations is an important component of the market economy and serves on the one hand as a mean of business protection and welfare of people, and on the other hand as commercial activity that makes a profit by investing temporarily free money in promising objects of material production, profitable projects, bank deposits, purchase of shares of companies etc. In such conditions, the insurance market is an important factor in stimulating economic activity.

References:

1. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія / О. І. Барановський. – К. : КНЕУ, 2004. – 759 с.
2. Бойко І. А. Проблеми та перспективи розвитку ринку страхування в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://наука.zinet.info/3/boiko_i1.php
3. Жабинець О. Й. Перестраховання як один з індикаторів фінансової безпеки ринку страхових послуг / О. Й. Жабинець // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – 2009. – Вип. 19.12. – С. 187–192.
4. Єрмошенко А. М. Визначення поняття фінансової безпеки страховиката її категорій / А. М. Єрмошенко // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 4. – С. 46 –52.
5. Козьменко О. В. Страховий ринок України у контексті сталого розвитку : монографія / О. В. Козьменко. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 350 с.
6. Нікіфоров П. О. Сутність та значення фінансової безпеки страхової компанії / П. О. Нікіфоров, С. С. Кучерівська // Фінанси України. – 2009. – № 5. – С. 86 – 89.
7. Сокол С. В. Страховий ринок та основні загрози його фінансовій безпеці / С. В. Сокол, О. М. Деркач // Збірник наукових праць ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ». – 2012. – Вип. 34. – С. 285 – 290.
8. Шубенко І. А. Розвиток ринку страхування як одна зі складових фінансової безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/rrei/2011_31/Chibis.pdf
9. Шулешова І. В. Фінансова безпека страхових компаній та шляхи її забезпечення / І. В. Шулешова // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2011. – №2. – С. 85 – 90.

Г. М. Рябенко **Фактори впливу на фінансову безпеку страхового ринку**

У статті проаналізовано основні загрози фінансової безпеки страхового ринку. Особливу увагу зосереджено на класифікації факторів впливу на фінансово-економічну безпеку страхового ринку. Досліджено чинники, які негативно та позитивно впливають на стан фінансової безпеки страхового ринку.

Ключові слова: страховий ринок, економічна безпека, фінансова безпека, загрози фінансовій безпеці, фінансова безпека страхового ринку, фінансова безпека страховика.

Г. М. Рябенко **Факторы влияния на финансовую безопасность страхового рынка**

В статье проанализированы основные угрозы финансовой безопасности страхового рынка. Особое внимание сосредоточено на классификации факторов влияния на финансово-экономическую безопасность страхового рынка. Исследованы факторы, которые негативно и позитивно влияют на состояние финансовой безопасности страхового рынка.

Ключевые слова: страховой рынок, экономическая безопасность, финансовая безопасность, угрозы финансовой безопасности, финансовая безопасность страхового рынка, финансовая безопасность страховщика.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

<i>M. Dubinina.</i> The institutional aspects of the analysis of transformations in agriculture of ukraine.....	3
<i>О.Є. Новіков, А.В. Ключник.</i> Економічний потенціал сільських територій: теоретичний аспект	12
<i>I. Honcharenko.</i> Pricing policy and marketing strategies of agrarian enterprises	20
<i>О.І. Котикова.</i> Індикація економічного стану сільськогосподарського землекористування в Україні.....	25
<i>Б.В. Погріщук, В.І. Мельник.</i> Формування конкурентного середовища у зерновому господарстві України	35
<i>Л.В. Гуцаленко, У.О. Марчук.</i> Реалізація контрольної функції обліку в управлінні поточними зобов'язаннями підприємств.....	43
<i>Н.В. Потривасєва, Т.П. Федяніна.</i> Формування облікової політики в контексті документування руху запасів під час сівби ярих культур.....	49
<i>G. Ryabenko.</i> Study of factors affecting financial security of insurance market	59
<i>О.С. Бакуліна, Т.О. Зінчук.</i> Напрями державного стимулювання персоналу сільськогосподарських підприємств в країнах-членах ЄС та Україні.....	65
<i>О.С. Біліченко.</i> Шляхи максимізації прибутку підприємств. 75	
<i>С.В. Сирцева.</i> Методичні підходи до формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління аграрними підприємствами	85
<i>Г.Б. Погріщук.</i> Агроекологічний розвиток: проблеми взаємозв'язку раціонального природокористування й економіки	94
<i>О.В. Лазарева.</i> Соціально-економічні та екологічні особливості і оцінка рівня сільськогосподарського землекористування.....	102
<i>Є.О. Павлюк.</i> Досвід формування консолідованих систем пенсійного забезпечення в східноєвропейських країнах	108

С.О. Горбач. Визначення категорії трудових ресурсів: теоретичні аспекти.....	118
С.В. Тимофіїв. Удосконалення інституційного середовища як передумова реалізації управління трансакційними витратами аграрних підприємств.....	126

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

З метою дотримання вищезазначених вимог до наукової статті слід жирним шрифтом виділити такі елементи статті: постановка проблеми, аналіз актуальних досліджень, мета статті, виклад основного матеріалу, висновки і перспективи подальших досліджень.

Статті, які не відповідають вимогам ДАК України, до друку не приймаються.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відображати основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера

джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підписаними підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоцитовання – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіцій-

ний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translator.net/>.

До редакційної колегії подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4 (див. Зразок оформлення статті), завірений примірник розширеної англійської анотації, а також їх електронна версія на CD. Обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією (Анотація_Прізвище) та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

**Редакційна колегія залишає
за собою право на редакційні виправлення.**

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

Назва статті

Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент

Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук

Інститут кормів УААН

Текст анотації українською мовою (50-60 слів)

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень.

* Текст статті *

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко – К. : Вища школа, 1999. – 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. – 1999. – № 6. – С. 23–25.

*Л. С. Прокопенко, Л. П. Чернолата. **Название статьи.***

Текст аннотации російською мовою (50-60 слів)

Ключевые слова: російською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation англійською мовою (50-60 слів)

Keywords: англійською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)

Keywords: англійською мовою.

References:

Транслітерований список використаних джерел

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 2(83) – 2015

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова.*
Перекладач-коректор: *О. В. Неліна.*
Комп'ютерна верстка: *В. О. Лапін*

Підписано до друку 31.03.2015. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 8,75.
Тираж 300 прим. Зам. № _____. Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.